

Vantaanjokeen laskeva noro Palojoen kylässä Nurmijärvellä

Aika	maanantai 23.3.2020 klo 8.45-11.15
Paikka	Vantaanjokeen laskeva noro Palojoen kylässä Nurmijärvellä (kartta liitteenä) Kiinteistöt 543-410-2-94 ja 543- 410-1-35
Läsnä	Anu Tyni, ympäristösuunnittelija, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus Sirpa Sorsa, ympäristötarkastaja, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Taustatiedot	Rudus Oy hakee Etelä-Suomen aluehallintoviranomaiselta lupaa luonnontilaisen noron vaarantamiskiellosta poikkeamiseksi (vesilain 2 luvun 11 §). Maastokäynnillä arvioitiin noron ominaispiirteitä ja edustavuutta sekä niiden perusteella mahdollista lisäselvitysten tarvetta. Ajankohdasta johtuen kasvillisuutta ei ollut mahdollista tarkastella. Noro käveltiin alavirtaan Ruduksen toiminta-alueelta kiinteistöltä 543-401-2-94 Vantaanjokeen asti.

Havainnot

Suoristettu uomaosuus

Noron uoma saa alkunsa Ruduksen toiminta-alueelta kiinteistöltä 543-401-2-94. Uoma on valtaosin tällä osuudella suoraksi perattu. Perkauksen jäljet näkyvät uoman penkereille läjitettynä maa-aineksena. Uoman leveys on 1-2 metriä, valtaosin kaksi metriä. Suoristetulla uomaosuudella uomassa on yhdessä kohtaa luonnontilaisen kaltaista mutkittelua, jonka jälkeen uoma hajoaa pienelle suomalaiselle alueelle. Luonnontilaisuus on tällä kohtaa joko palautunut tai kyseiset uomaosuudet on jätetty perkaamatta. Vesi virtaa hitaasti ja varsinaisia virtapaikkoja, lukuun ottamatta luonnontilaisen kaltaista osuutta, tällä uomaosuudella ei juurikaan ole. Uoman pohja on pehmeä, maalaji savea tai hiesua. Osuuden alaosalla uoma syvenee pohjan ollessa noin kahdessa metrissä. Aivan sen lopussa uomassa on rumpuputki. Suoristetun uomaosuuden pituus on noin 500 metriä.

Luonnontilainen osuus

Noro uoma muuttuu luonnontilaiseksi sen keskivaiheilla metsäautotien kohdalla (kts. karttaliite). Kartalla luonnontilaisuus näkyy uoman mutkitteluna. Luonnontilaisen osuuden pituus on noin 500 metriä. Luonnontilaisen osuuden alkaessa myös veden virtausnopeus kasvaa korkeuserojen kasvaessa. Luonnontilaisen osuuden yläosalla on uoman rantapenkereessä mm. pähkinäpensasta. Luonnontilaisen osan yläosalla on tehty varsin tuoreita hakkuita noin 50 metrin matkalla, arvioilta noin 10-15 vuotta sitten. Itse uoma on kuitenkin säilyttänyt luonnontilaisuutensa. Uoma meanderoi, siinä on kiviä ja pieniä putouksia ja sen pohja on paikoitellen hiekkaa/soraa. Uoma on matalareunainen ja kapea, noin puolesta metristä metriin.

Arvokkain osa norossa on sen luonnontilaisen osan alaosa noin 350 m lännemmältä metsäautotieltä lähes Vantaanjokeen asti. Noro on yleisilmeeltään hyvin kivikkoisen, sammaloituneita kiviä on sekä uomassa että uoman reunoilla. Kivikkoisella osuudella pohja on hiekkaa ja soraa. Uoma on näillä kohdin virtausolosuhteiltaan ja morfologialtaan hyvin monimuotoinen. Siinä on pieniä putouksia, koskipaikkoja sekä tulvatasanne. Välillä vesi virtaa kallion päällä ja välillä häviää kiven ja juurakoiden alle. Jyrkistä korkeuseroista johtuen veden solina on merkittävä. Noron kivikkoisella osuudella on maisemallisia ja esteettisiä arvoja. Aivan alaosalla uoma kulkee savikolla ja se on syvään uurtunut ja erodoitunut. Kivikkoisen osuudella noroa ympäröi lehto, jossa valtapuulajit ovat koivu ja harmaaleppä. Tehdyt hakkuut ovat noin 30 vuoden takaa, joten puuston varjostusvaikutus on palautumassa. Varjostusta ja otollista pienilmastoa lisäävät noron eteläpuolen jyrkät rinteet.

Maastokäynnin perusteella noron luonnontilainen osuus noin 500 metriä on vesilain 2 luvun 11 §:n nojalla suojeltava luontotyyppi.

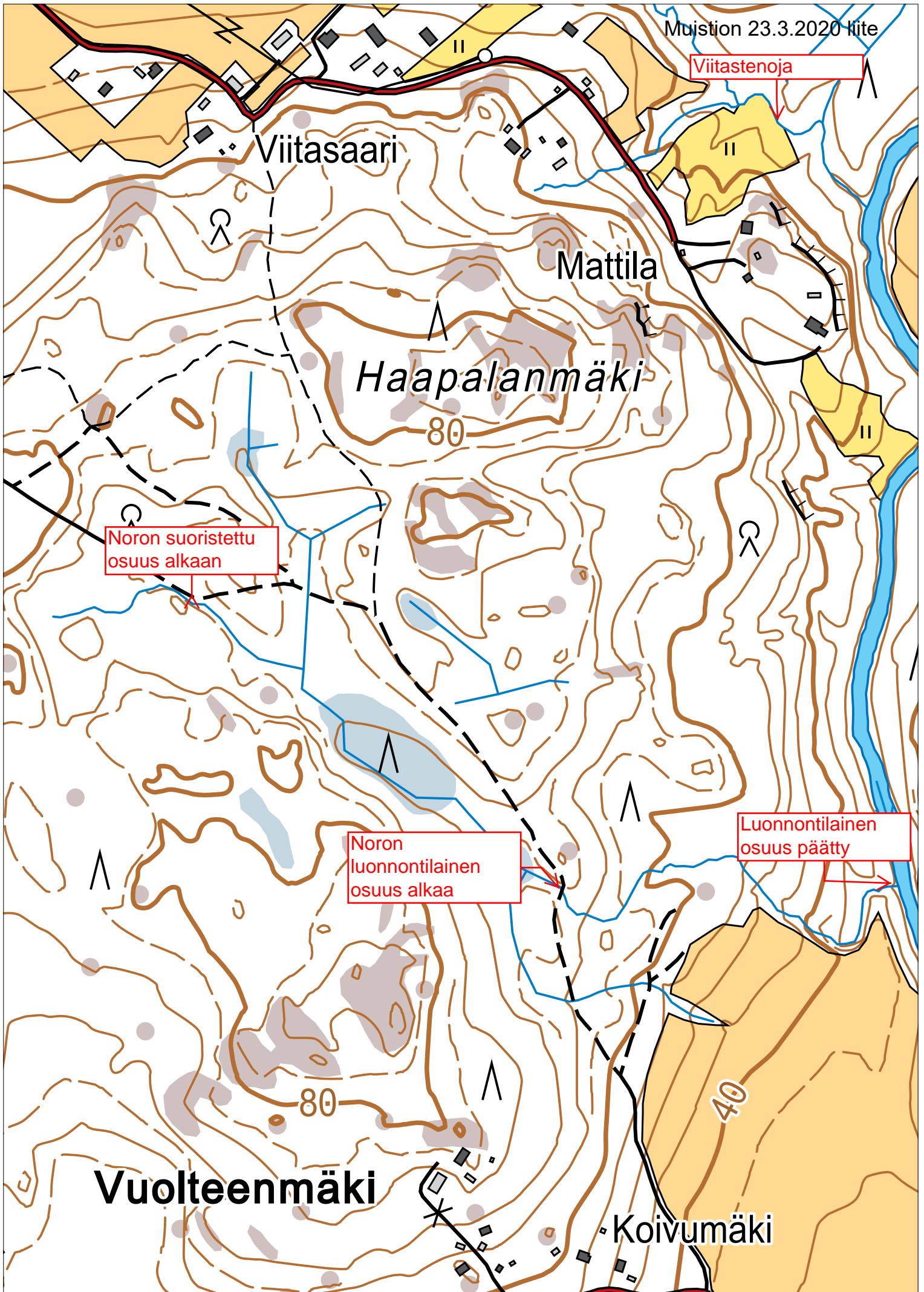
Noro ei sovellu jyrkkien korkeuserojen johdosta taimenen lisääntymiseen. Noron alaosalla saattaa olla kuitenkin merkitystä taimenen pienpoikasten suojapaikkana voimakkaiden virtaamien tai helteisen ajanjaksojen aikoina, sillä noron purkukohdassa Vantaanjokeen ei ole nousuestettä.

Ympäristösuunnittelija

Anu Tyni

LIITTEET

Maastokartta 1:5000
Kuvia maastokäynniltä 23.3.2020

Mujstion 23.3.2020 kiite

Viitastenoja

Viitasaari

Mattila

Haapalanmäki

Noron suoristettu osuus alkaen

Noron luonnontilainen osuus alkaa

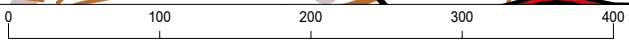
Luonnontilainen osuus päätty

Vuolteenmäki

Koivumäki

1:5 000

1 cm kartalla vastaa 50 metriä maastossa.
Keskipiste (TM35FIN) E: 381141 N: 6700168

Sisältää Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan 04/2014 aineistoa. <http://pikakartta.fi>

Noron suoristettua yläosaa

Noron luonnontilaista, kivikkoista ja sorapohjaista osuutta

Luonnontilaista osuutta

Luonnontilaisen alaosan jyrkkärinteistä osuutta